

OD REDAKCJI

Ten rok akademicki rozpoczęliśmy na naszej Uczelni bez Ojca Profesora Antoniego Kiełbasy SDS. Jak na wytrawnego historyka przystało, zmarł w sześćsetną rocznicę Bitwy pod Grunwaldem. Jego przyjaciel, kard. Joachim Meissner napisał: „Ojciec Kiełbasa stworzył w Trzebnicy prawdziwy most z Niemiec do Polski, od naszych czcicieli św. Jadwigi z Niemiec do wielu czcicieli św. Jadwigi na Śląsku. Ojciec Antoni jako Ślązak nadawał się do tego zadania. Zawsze był pomostem między Niemcami a Polską. Oprócz wysokiego poziomu wykształcenia i polskiej tożsamości był bardzo znany z niemieckiej kultury i języka niemieckiego. Dlatego był dla niemieckich pielgrzymów kompetentnym kustoszem grobu Świętej Jadwigi w Trzebnicy. Każdy – jak słyszałem – czuł się natychmiast przez niego przyjęty i od razu wchodził do wspólnoty wierzących katolików w Niemczech i w Polsce. Dlatego bardzo się cieszę, że Bazylika w Trzebnicy została wybrana na miejsce ostatniego spoczynku Ojca Antoniego Kiełbasy, gdyż jego grób zawsze będzie ważnym punktem spotkania dla niemieckich pielgrzymów”.

O. Profesor pasjonował się historią. Można powiedzieć, że uwielbiał historyczne poszukiwania i dyskusje. Codziennym życiem pokazywał jednak, że nie zna nauki dla samej nauki. On naprawdę wierzył, że historia jest *nauczycielką życia*. Choć zostały po nim liczne publikacje, pozwolę więc sobie podkreślić, że był to człowiek głęboko zakorzeniony w środowisku, którego historią żył na co dzień. Zaangażowany na rzecz kultury lokalnej i podniesienia rangi ośrodka kultu św. Jadwigi z Trzebnicy, był duszą licznych uroczystości religijnych i patriotycznych w jej sanktuarium. Przyczynił się do powstania Muzeum Kultu św. Jadwigi, brał czynny udział w pracach Towarzystwa Miłośników Ziemi Trzebnickiej. Dzięki jego staraniom Stolica Apostolska przyznała w 2007 r. bazylice w Trzebnicy tytuł „Międzynarodowego Sanktuarium” oraz oznakowano „Ścieżki św. Jadwigi Śląskiej”. Angażował się w duszpasterstwo nauczycieli, podejmując z nimi liczne wyjazdy zagraniczne. W naturalny sposób stał się rzecznikiem pojednania narodu polskiego i niemieckiego.

Konsekwentnie, oprócz stopni naukowych przyznawano mu prestiżowe odznaczenia. W 1998 r. prezydent Republiki Federalnej Niemiec dr Roman Herzog przyznał mu Krzyż Zasługi RFN, w uznaniu szczególnych zasług na polu pojednania polsko-niemieckiego i szerzenia kultu św. Jadwigi. W 2000 r., z okazji 750. rocznicy uzyskania przez Trzebnicę praw miejskich, otrzymał godność Honorowego Obywatela Trzebnicy. W 2003 roku katolickie Stowarzyszenie *Civitas*

Christiana przyznało mu nagrodę im. Juliusza Ligonia, za wkład badawczy w poznanie dziejów Kościoła na Śląsku i popularyzację wiedzy historycznej o ziemi śląskiej. W 2005 r. prezydent Austrii Heinz Fischer przyznał mu Austriacki Krzyż Honorowy I Klasy w dziedzinie Nauki i Kultury, za podjęcie i przeprowadzenie wielu prac badawczych i opracowań, wiążących Śląsk z Austrią. W tym samym roku Towarzystwo Miłośników Ziemi Trzebnickiej przyznało mu tytuł *Europejczyka Roku 2005*, w uznaniu dla wielokierunkowej działalności na rzecz pojednania i współpracy narodów. W 2008 r. Rada Miejska Trzebnicy, na wniosek Towarzystwa Miłośników Ziemi Trzebnickiej, przyznała mu tytuł *Zasłużony dla Gminy Trzebnica*. W 2009 r., postanowieniem Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, w uznaniu wybitnych zasług w kultywowaniu historii oraz upowszechnianiu kultury polskiej, oraz za zasługi w działalności na rzecz społeczności lokalnej, otrzymał jedno z najwyższych polskich odznaczeń - Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski. W 2010 r. Samorząd Dolnego Śląska oraz Kraj Związkowy Dolnej Saksonii wyróżnił go *Nagrodą Kulturalną Śląska*. Laureatami tej nagrody są Polacy związani ze Śląskiem, którzy mają wybitne osiągnięcia kulturalne i przyczyniają się do pojednania między Polakami i Niemcami. Ostatnią nagrodą przyznaną ks. Kielbasie była Nagroda Kulturalna Dolnego Śląska *Silesia*. Uchwałę w tej sprawie podjęto na sesji Sejmiku Województwa Dolnośląskiego tydzień przed jego śmiercią. Miała mu być wręczona we wrześniu...

I została wręczona. Laudację wygłosił marszałek Województwa Dolnośląskiego, głos zabrał minister spraw wewnętrznych i sportu Kraju Związkowego Dolna Saksonia. Obecni byli dolnośląscy parlamentarzyści zasiadający w Sejmie, Senacie oraz w Parlamencie Europejskim. Przybył konsul generalny Niemiec, przedstawiciele Kościołów i związków wyznaniowych, rektorzy dolnośląskich Uczelni, reprezentanci świata kultury. Była obecna liczna grupa samorządowców z Ziemi Trzebnickiej oraz gości z Dolnej Saksonii. W Ratuszu uroczystie otwarto wystawę pt. „W hołdzie i dla chwały św. Jadwigi, patronki Śląska. Pamięci ks. prof. Antoniego Kielbasy SDS”. Widać było, że śp. Ojciec Profesor poprzez swoje badania historycznych dokumentów przywrócił naszym czasom i naszym Ziemiom nie tylko św. Jadwigę Śląską zanurzoną w codziennym życiu, ale też rozpałił w sercach wielu ludzi tego ducha, z jakim ta dwunastoletnia dziewczyna z Bawarii przybyła do Polski i Polskę pokochała.

* * *

W obliczu takich wydarzeń wszystko schodzi na dalszy plan. Powiem tylko, że Senat PWT wybrał mnie na prorektora ds. naukowo-dydaktycznych. Wobec tego nowym redaktorem naczelnym Książki Rektor mianował Ks. prof. ndzw. dr. hab. Andrzeja Nowickiego. Po trzech latach dziękuję więc Wszystkim za współpracę, a nowej Redakcji życzę z serca Bożego błogosławieństwa.

O. Kazimierz Lubowicki OMI
Redaktor naczelny